

Przy rodzinnym stole

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń zna wymowę wiersza Ewy Lipskiej „Stół rodzinny”.

b) Umiejętności

Uczeń interpretuje wiersz Ewy Lipskiej „Stół rodzinny”.

Uczeń charakteryzuje bohaterów utworu.

Uczeń pisze ofertę reklamową stołu rodzinnego.

Uczeń definiuje pojęcie stołu rodzinnego.

2. Metoda i forma pracy

Praca z tekstem

Rozmowa

Praca indywidualna, grupowa i zbiorowa

3. Środki dydaktyczne

Podręcznik, kserokopia wiersza Ewy Lipskiej „Stół rodzinny”.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel zapisuje na tablicy zwrot „stół rodzinny”. Prosi uczniów o napisanie pięciu zdań pojedynczych, w których znajdzie się to wyrażenie, np. Przy rodzinnym stole co tydzień w niedzielę jemy wspólny obiad.

Uczniowie czytają swoje zdania. Odpowiadają, czy trudno im było napisać te zdania, czy w ich rodzinach używa się w ogóle takiego pojęcia „stół rodzinny”, tłumaczą, co ono dla nich oznacza.

Uczniowie podają propozycje czynności, które można wykonywać przy rodzinnym stole, np. jeść, rozmawiać, czytać.

Odpowiadają, jakie skojarzenie pociąga za sobą wyrażenie „stół rodzinny”.

b) Faza realizacyjna

Uczniowie czytają wiersz Ewy Lipskiej „Stół rodzinny” i opisują sytuację liryczną, przedstawiają podmiot liryczny i bohaterów wiersza.

Uczniowie odpowiadają, jak wyglądają relacje międzyludzkie w rodzinie podmiotu lirycznego. Wskazują na odpowiednie słowa opisujące te stosunki: „Rodzina nie ma sobie nic do powiedzenia. Każdy trzyma krajobraz własny przed oczami.” Uczniowie nazywają środek

artystyczny użyty przez poetkę w drugim ze wskazanych zdań i wyjaśniają jego znaczenie.

Uczniowie odpowiadają, czy istnieje związek między suknią wspomnianą przez babcię a zdaniem z wiersza „Moda jednak się zmienia”. Wyjaśniają sens tego zdania, odwołując się do dalszych słów utworu.

Uczniowie wyjaśniają, na czym polega różnica pokoleń w rodzinie. Odpowiadają, o czym myśli babcia, młodsze pokolenie i najmłodsze. Uczniowie charakteryzują każde ze wspomnianych pokoleń, odpowiadając na pytania: jakie dwie sfery życia łączy ze sobą babcia?, na czym polega konflikt młodszego pokolenia pomiędzy nakazami a możliwościami?, co mówi o młodszym pokoleniu fragment tekstu: „Jestem winien ojczyźnie życie, a Frankowi 300 złotych.”?, co jest najważniejszą wartością dla najmłodszego pokolenia.

Uczniowie odpowiadają, czy poetka znajduje jakąś cechę wspólną wszystkich pokoleń, odpowiadają, na czym ona polega, wskazując odpowiedni fragment tekstu.

Uczniowie zastanawiają się, jaka jest wymowa tego utworu i jaką funkcję w tekście pełni odwołanie do rodzinnego stołu, co motyw ten umożliwia poetce.

Uczniowie zastanawiają się, czy w refleksji poetki „Coraz mniej takich stołów” chodzi tylko o jego duży rozmiar, czy o coś więcej, a jeśli tak, to o co.

Uczniowie pracują indywidualnie. Każdy z ich wyobraża sobie, że wraz z bohaterami lirycznymi wiersza Ewy Lipskiej siedzi przy rodzinnym stole i je wspólny posiłek. Przedstawiają relacje z tego wydarzenia, koncentrując się na emocjach swoich i bohaterów lirycznych, ich zachowaniu i słowach.

Uczniowie czytają swoje prace.

c) Faza podsumowująca

Uczniowie odpowiadają, jakie funkcje powinien pełnić stół rodzinny.

Uczniowie pracują w grupach: wymyślają hasło reklamowe, które zachęci ludzi do kupowania rodzinnych stołów. Piszczą ofertę, opisując wygląd stołu i wszystkie czynności, które można przy nim wykonywać, aby stół spełniał swoją „rodzinną” funkcję.

Uczniowie prezentują swoje prace.

5. Bibliografia

M. Nagajowa, *Świat w słowach i obrazach. Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego dla klasy pierwszej gimnazjum*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1999.

6. Załączniki

brak

a) Karta pracy ucznia

brak

b) Zadanie domowe

Napisz opowiadanie pt. „Przy moim rodzinnym stole”.

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

brak